

Nr 182

Av herr **Magnusson** i Tumhult m. fl., om *viss reglering i kommunallag av kommunal upphandling.*

(Lika lydande med motion nr 142 i Första kammaren)

Den kommunala verksamheten har under de sista årtiondena kommit att upptaga en allt större del av samhällsverksamheten. Man har anledning tro att denna tendens till vidgning av kommunernas uppgifter kommer att fortsätta. Till en del beror detta förhållande på att statsmakterna funnit kommunerna vara lämpliga organ för handhavande av olika uppgifter, men härtill kommer att redan traditionella kommunala uppgifter ökat i omfång, t. ex. i fråga om skolväsendet. Av stor betydelse i sammanhanget är också kommuninvånarnas stegrade krav på service från kommunernas sida vilket även tagit sig uttryck i att kommunerna förväntas tillhandahålla förnödenheter och tjänster av olika slag.

Denna stegrade kommunala aktivitet avspeglar sig också i kommunernas upphandlingsverksamhet. Kommunernas vidgade huvudmannaskap på skolans område till att omfatta så gott som all skolverksamhet under universitets- eller högskolenivå gör att kommunerna i växande omfattning får ikläda sig rollen av byggherre för ett stort antal byggnationer av skilda slag, att de får ombesörja inköp av undervisnings- och hjälpmedel för att tillgodose de olika skolformernas skiftande behov, matvaror till skolbarns-bespisningarna o. s. v. Med de ökande insatserna på bostadsproduktionens område följer också en omfattande och variationsrik upphandling för kommunernas eller av dem ägda bolags eller stiftelsers del.

Mot bakgrunden av denna utveckling ter det sig i dagens läge än mer angeläget att den kommunala upphandlingen, som under de senaste åren blivit föremål för en skärpt uppmärksamhet från allmänhetens sida, ges sådana former att den tillförsäkrar anbudsgivare full opartiskhet från det upphandlande organets sida samtidigt som kommunens klart berättigade intresse i fråga om pris och kvalitet tillgodoses. Många kommuner befinner sig nu i det läget att de står inför en snabb expansion och har att ta ställning till beloppsmässigt mycket stora upphandlingar utan att vare sig ha några fastställda normer att gå efter vid upphandlingen eller någon för hela den kommunala verksamheten samordnad organisation för dessa frågors handläggning. Den statliga upphandlingskungörelsen har visserligen ansetts kunna tjäna till vägledning för kommunerna i dessa avseenden, men

det kan ifrågasättas om de däri intagna bestämmelserna i oförändrat skick särskilt väl lämpar sig för kommunala förhållanden.

Många skäl talar för att det nu är lämpligt att i kommunallagen intaga en bestämmelse av innebörd att kommunal upphandling — varmed också bör avses all upphandling som bedrivs genom kommunalägda bolag och stiftelser — skall ske på lika villkor och med iakttagande av opartiskhet och oväld. Utformningen av ett normalupphandlingsreglemente, som kan tjäna till förebild för den kommunala upphandlingen, bör däremot kunna anförtros åt kommunerna själva eller deras huvudorganisationer sedan väl principen fastslagits i kommunallagen.

Under hänvisning till det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt kommunalrättskommittén att utreda huruvida stadganden lämpligen kan intagas i kommunallagen av innebörd att kommunal upphandling skall ske opartiskt och på lika villkor för den som erbjuder varor eller tjänster, att ej annat anbud må antagas än det som i fråga om pris och kvalitet bäst tillgodoser kommunens behov, samt att för upphandlingsverksamheten skall finnas ett av kommunens fullmäktige antaget reglemente.

Stockholm den 23 januari 1964

Jöns Nilsson
i Bästekille

Lennart Stiernstedt

Erik Magnusson
i Tumhult
Alf Wennerfors